Poštnina plačana v gotovini

Cena 2 din

NOVA GORICA

Z ljudskim posojilom bomo pospešili izgraditev države

Solkan, 18. junija 1948 | GLASILO OSVOBODILNE FRONTE ZA GORIŠKI OKRAJ | Leto II. štev. 14

Zgodovinski dan v borbi primorskega ljudstva

Položili smo temelje Nove Gorice

Slavnostni pričetek visokih gradeni

Tako dela samo ljudstvo, ki se zaveda, da z lastnimi silami gradi socializem in lepšo bodočnost delovnega človeka

V nedeljo 13. t. m. smo v Novi Gorici svečano postavili temelje našega kulturnega in gospodarskega središča. Gradilišče in vsa okolica je bila za ta dan slavnostno okrašena, saj je ta dan prav gotovo zgodovinski dan v borbi primorskega ljudstva.

Množice so se že v zgodnjih jutranjih urah zgrinjale na magistralo, ki bo glavna ulica Nove Gorice in so že vsa dela pred asfaltiranjem končana. Mnoge brigade so prišle s krampi in lopatami na ramah po več kilometrov peš in na to z vlakom do samega gradilišča. Borbeni duh sleherne brigade je spremljal graditelje, ki so se dobro zavedali, da bodo s prostovoljnim delom pri kopanju temeljev mnogo pripomogli k izvajanju plana. Nasmejani obrazi so pričali, da je naša borba za plan borba delovnega ljudstva, ki ustvarja danes s prostovoljnim delom svoje blagostanje in obenem likvidira vse ostanke stare miselnosti in kapitalističnega gledanja na svet. Zagoreli kmečki fantje in dekleta so skupno z delavci in delovno inteligenco ob spremljanju godbe pod rdečimi zastavami in transparenti pod vodstvom brigdairjev odšli na svoja delovna mesta. Vsaka brigada je imela svojo številko in tudi označeno mesto svojega dela. V glavnem so delali pri kanalizaciji ob magistrali, na obhodni cesti Šempeter—Solkan, na regulaciji Korena ter pri kopanju temeljev za lesni kombinat, stanovanjske bloke ter pri stavbi okrajnega izvršilnega odbora. Za vsa ta dela je bilo 79 brigad, ki so bile nekatere številčno močnejše, druge pa kvalitetno boljše.

Če pomislimo, da se je zbralo 13. junija 1948 na gradilišču Nove Gorice okrog 4000 ljudi, je to prav gotovo porok, da bomo postavljene planske naloge izvršili, še več, da jih bomo presegli, saj je bil ta dan delovni polet naših množic na taki višini, kakor more biti samo pri ljudstvu, ki se zaveda, da z lastnimi silami gradi socializem.

Duh tekmovanja je zajel že v prvih urah prostovoljnega dela brigade, ki so se borile za prehodno zastavico. Delo se je prav radi tega iz ure v uro stopnjevalo in so se vse bolj presegale postavljene norme kljub temu, da je bila velika vročina. Col je presegel normo v začetku kar za 40%, čeprav jih je bilo v brigadi samo 14. Toda njihovi krampi in lopate niso mirovali. Da so posamezniki metali zemljo iz jam kar z rokami, nam jasno dokazuje visoko delovno zavest, ki nam jo narekuje naš petletni plan. Za Colom pa nikakor niso zaostajale druge brigade, kakor Dornberška, Solkanska, Vipavska, brigade iz Brd in Krasa ter brigade mostovnih delavnic, ki so se med seboj borile za naziv udarnika frontovske brigade.

Po končanem delu je s tribune na glavni mestni ulici spregovoril v imenu okrajnega izvršilnega odbora predsednik OLO tov. Jože Primožič, ki je tudi podaril najboljši brigadi iz Cola prehodno zastavico v trajno last. Vsi graditelji so ob tem dnevu sprejeli tudi spominske značke.

Dasi smo za mobilizacijo delovne sile pri otvoritvi gradenj Nove Gorice dosegli lepe uspehe, moramo na drugi strani opozoriti tudi na pomanjkljivosti, ki so se pokazale pri delu. Na gradilišče je prišlo več ljudstva, kakor se je pričakovalo in zato vse brigade takoj ob začetku dela niso imele določenega mesta dela. Statističarji so v glavnem izvršili svojo nalogo, niso pa bili v zadostni meri propagandisti pri svojem delu, kakor so to bili nekateri pri brigadah, ki so dosegle najboljše uspehe. Take in podobne napake bomo morali v bodoče odpraviti, ker bomo le tako lahko izvrševali postavljene naloge, katere smo si postavili v predkongresnem tekmovanju.

Ljudstvo našega okraja je s tem dnem dokazalo, da je pot, po kateri gre kljub rovrjenju zapadnih imperialistov, jasna in hkrati trda. Z boljšo organizacijo pri delu bomo še v naprej s prostovoljnim delom gradili Novo Gorico, ki bo najhujši udarec hujskačem na novo vojno, v isti meri pa tudi podpora delovnemu ljudstvu onstran meje, ki se še danes bori za svoje najosnovnejše človečanske pravice. Vložili bomo vse sile za gradnjo Nove Gorice ter s tem zagotovili tudi to, da se nam vrne naša in samo naša stara Gorica.

B. R.

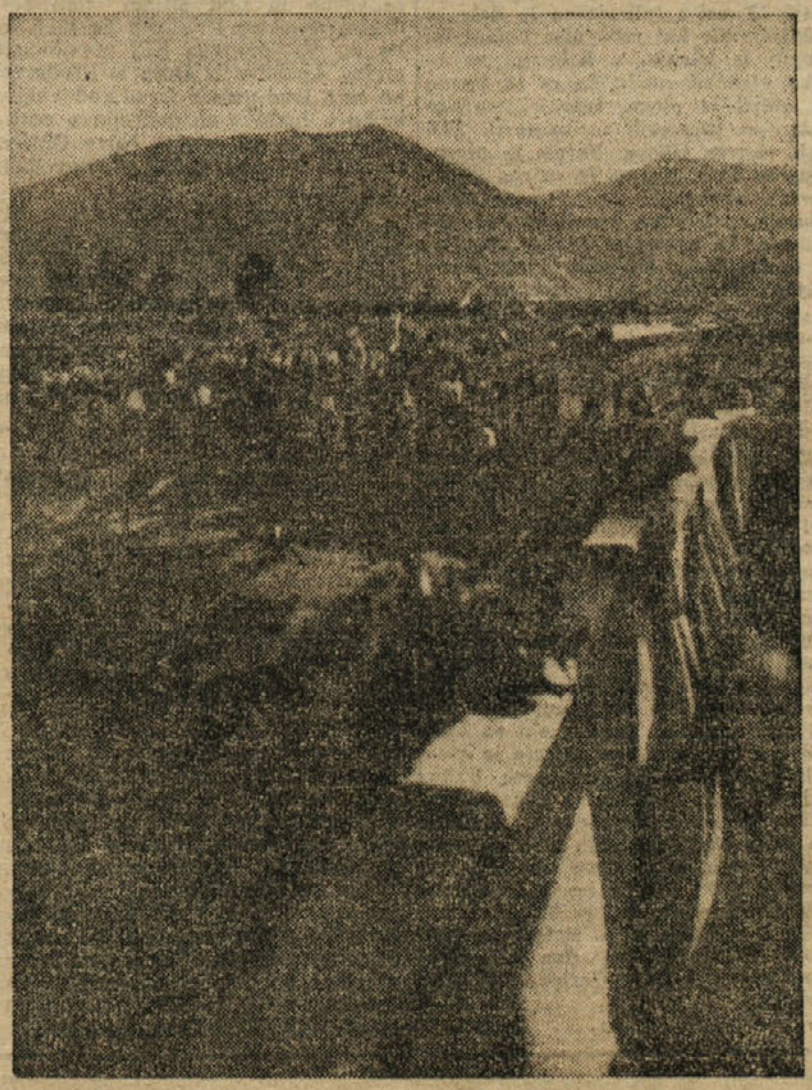

Že zgodaj zjutraj so se začele zbirati delovne brigade z vseh strani goriškega okraja

Brigada štev. 5

»..... brigada štev. 5 — Col, 14 ljudi....« mi je bilo dodeljeno v soboto popoldne na sestanku statističarjev. Nisem bila zadovoljna, ker Col, kot sem slišala, ni bil med najboljšimi. In še samo 14 ljudi! Zavidala sem tistim, ki so jih imeli 100, 200 in še več. Kaj bo opravilo 14 ljudi iz Cola! Niti misliti ni, da bi mogli tekmovati za prehodno zastavico z drugimi brigadami iz »dobrih« vasi, ki so bile prijavljene dokaj številno. Udala sem

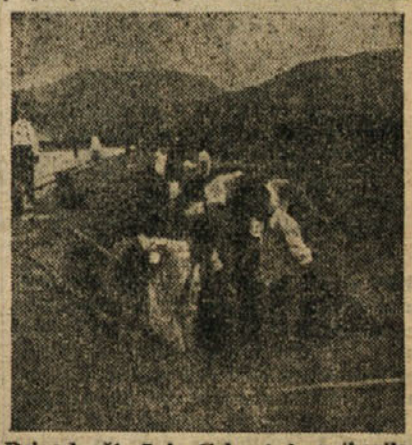

Brigada št. 5 iz Cola si je priborila prehodno zastavico v trajno last

se. No, bodo naredili pač kar bodo. Tudi če bodo prevrgli samo dve lopati zemlje, bo to prispevek za izgradnjo Nove Gorice.

V nedeljo zjutraj sem že ob pol šestih, skupno z drugimi statističarji, čakala na zbirnem mestu s številko 5 na prsih. Čakala sem in bila v dvomu, ali bo iz Cola sploh kdo prišel, ker je vas tako oddaljena.

»Kje pa je tista številka 5«, zakliče mlad, krepak fant iz Cola, in okrog mene se zbere 14 ljudi, ki so že ob treh zjutraj šli od doma, da so lahko pravočasno prišli na delovno mesto.

»Prehodno zastavico moramo mi odnesti, čeprav nas je samo 14. Pokazati hočemo, da znamo delati!« so se med seboj pogovarjali, ko so na magistrali čakali na odhod na delo. Takrat se nisem več bala kot prejšnji dan, ker sem videla, da imajo ti ljudje resno voljo do dela in bodo lahko tekmovali z ostalimi brigadami, čeprav so močnejše.

Dodeljen nam je bil teren na izkopu kanalizacije ob glavni mestni cesti. 14 ljudi se je s silnim zagonom zarilo v zemljo. Vsi so bili blatni. Sonce je močno pripekalo, da se je v glavi kar vrtelo in pot curkoma lil s telesa. Odnehali niso. Bodrili so se med seboj s parolo: »Prehodna zastavica mora z nami na Col!« Ker je bilo z lopato nerodno delati, so kar z rokami odmetavali kepe zemlje, da je šlo bolj hitro. Priti čim globlje in s tem čim bolj preseči normo, je bil njihov cilj.

»Trikrat hurra!« zavpije mlada učiteljica, ki je tudi prišla skupno z vaščani na prostovoljno delo, ko so dobili prehodno zastavico za najboljši delovni uspeh v prvih dveh urah. Tedaj se je delo še stopnjevalo. Hoteli so na vsak način zastavico obdržati do konca in jo odnesti na Col.

»Pazite, zastavico vam bomo vzeli, ker zgleda, da bo delovni kolektiv iz Dornberga boljši od vas,« reče ob pol 13. preddelavec v modrih hlačah. »Ne, ne, ne, zastavice pa ne damo kar tako! Delati hočemo do 13. ure in tedaj bomo šele videli končne rezultate!« vpijejo vse vprek Colani. Razvilo se je pravo tekmovanje med dvema delovnima kolektivoma. Dornber-

Nadaljevanje na 2. strani

Teden matere in otroka
ki bo od 20. do 28. junija

V dneh, ko se pripravljamo za Teden matere in otroka, je naša dolžnost, da se čimbolj poglobimo v delo tako, da bo prišla do izraza skrb naše ljudske oblasti, hkrati pa, da seznanimo čim širšo javnost z delom naše organizacije, ki ima veliko zaslug na področju zaščite matere in otroka.

Tov. Ana Vuga

Tovarišica Ana Vuga je po osvoboditvi posvetila vso svojo ljubezen vojnim sirotam. S pravilnim razumevanjem obiskuje stare, onemogle in bolne in s tem pomaga ljudski oblasti pri reševanju socialnih nalog. Kot žena in mati naj bo svetel zgled vsem članicam AFŽ, ki so poleg skrbi za družino vključujejo v delo za srečno bodočnost naše domovine. M. P.

Žene — matere, zavedajmo se, da je ta teden za našo organizacijo važno izhodišče našega nadaljnjega dela v smislu nalog II. kongresa AFŽ Jugoslavije. Vodilo naj nam bodo besede maršala Tita, da ni dovolj, da so naši otroci nahranjeni in obuti, temveč da morajo biti vzgojeni v naprednem duhu nove Jugoslavije. Te velike besede morajo biti svetilnik sleherni ženi. Zato je sveta dolžnost, da v popolni pravni zaščiti naše ljudske oblasti vzgajamo zdrave, poštene delovne ljudi.

V tem tednu bo vključen tudi pionirski dan, tako, da bo cilj in program prišel še bolj do izraza. Od AFŽ organizacije do OF, mladine, Zveze borcev in sindikatov, vsi morajo osredotočiti svoje delo na skrbne priprave, da bo zajeto res vse, kar življenjsko veže napredno družino v novi svobodni domovini. V našem okraju organiziramo sledeče:

1. V vsem okraju bo prirejenih 10 higienско - zdravstvenih razstav s primernimi predavanji.

2. V Solkanu bo razstava krojnega tečaja, otvoritev otroškega igrišča, materinske posvetovalnice, čakalnica za mater z otroci na postaji, bogato sejmišče raznih igrač, knjig itd.

3. V Ajdovščini bomo odprli Dom igre in dela, otroško igrišče, akademijo, pionirsko razstavo, materinsko posvetovalnico in z grafikonom prikazali uspehe žena.

4. V Kanalu bomo odprli materinsko posvetovalnico, otroško igrišče, pionirsko razstavo in izvedli kulturno prireditev.

V vsem okraju bomo obdarili 7 najboljših obiskovalk s knjigami, najbolj požrtvovalnim ženam pa dali javno priznanje in pohvalo. Po vseh vaseh, razen navedenih centrov, bodo kulturno prireditve skupno z mladino in pionirji. Z izkupičkom bomo podprli počitniške kolonije.

Žene — matere!

Pojdimo na delo z vso zavestjo in vzgajajmo našo mladino v patriotičnem duhu!

Vse priznanje izkažimo zlasti tistim našim ženam, ki so poleg materinstva vključujejo v delo za izgradnjo domovine! M. P.

Razpisano je ljudsko posojilo

Komaj je pretekel dober teden dni od objave vladne uredbe o ljudskem posojilu, že poročajo časopisi o navdušenju in tekmovanju naših množičnih organizacij ter poedincev, kdo bo podpisal večji znesek posojila.

Tudi izjave najvidnejših predstavnikov našega gospodarskega, finančnega, kulturnega in političnega življenja so dokaz, da to posojilo ni in ne bo izkoriščal mali krog bank, kapitalistov in veleposestnikov, da to posojilo ne bo mešetarenje med državo in ozkim krogom izkoriščevalcev. Tega posojila ne bodo podpisovali tisti, ki so bili ozko povezani z bivšimi korumpiranimi političnimi strankami in ministri in ki so v stari Jugoslaviji podpisovali večino posojil, pozneje pa z raznimi borznimi in političnimi mahinacijami umetno zniževali ceno in vrednost obveznicam, da so jih mali podpisniki preplašeni zaradi padca vrednosti, prodajali za bagatelo, nakar so ti izkoriščevalci z raznimi zvezami in ukrepi zopet dvignili ceno obveznicam in pri tem ogromno zaslužili, med tem ko so mali ljudje skoraj vse izgubili. Tako n. pr. so obveznice bivšega 2 in pol % vojne škode v stari Jugoslaviji padle od dinarjev 1000 na dinarjev 100 in še manj.

Take načine brezsrčnega izkoriščevanja ljudstva in bogatenja naša ljudska država ne more trpeti, še manj dovoljevati. Zato tudi Uredba o ljudskem posojilu že sama zabranjuje nakup in prodajo obveznic.

Cena obveznic tega posojila je Din 1000, polovična Din 500 ter 250 Din za mladince. To je zares ugodna cena, posebno še, ker se bodo obveznice obrestovale po 10% in sicer 6% kot redne obresti in 4% na račun fonda dobitkov. Vsako leto bo gotovo število obveznic izžrebano tako, da dobi vpisovalec posojila, čigar obveznica bo izžrebana z dobitkom poleg rednih obresti še dobitek od Din 2000 do 100.000. Važno je tudi, da se bo posojilo vrnilo do kraja 1952. leta.

Samo posojilo pa ima velik gospodarski pomen pri izvajanju naše petletke, kajti to posojilo bo uporabljeno za graditev novih rudnikov, tovarn in električnih central. Na ta način bo tako mogočno narastla, da bi država brez težav povrnila posojilo, poleg tega pa še izplačala obresti in visoke dobitke.

To posojilo pa nima samo gospodarskega, ampak tudi politični pomen, ki se odraja v naši visoki politični zavednosti, v zavesti skupnosti naših narodov ter neodvisnosti napram inozemstvu. Naši narodi dobro vedo, da bi lahko dobili posojilo v inozemstvu, toda pogoji zapadnih bančnikov bi bili težki ter bi pomenili ponovno gospodarsko zasužnjevanje naših narodov.

Visoka politična zavest naših narodov se zrcali v tekmovanju naših organizacij in poedincev ter vse naše ustvarjalne mladine, kdo bo podpisal večji znesek in če prebiramo naše dnevne časopise, vidimo, da bo to posojilo zares vseljudskega značaja.

Kako bo sprejela razpis naša Primorska?

Iz dosedanjega povpraševanja po podrobnostih je razvidno, da je zanimanje zelo veliko, kajti ob tako ugodnih pogojih obrestovanja in po vrhu še žrebanju dobitkov na obveznice, primorsko ljudstvo še ni moglo naložiti svojega denarja. Zato smo trdno prepričani, da bo Primorska tudi tokrat pokazala svojo visoko politično zavest in v najkrajšem času vpisala ali celo presegla določeno vsoto.

Naj se razgiba duh tekmovanja tudi tokrat, ker bo to posojilo krepilo našo neodvisnost od inozemstva, hkrati pa našo gospodarsko samostojnost.

Boris Jurca.

Brigada št. 5

(Nadaljevanje s 1. strani)

čanov je 90 in dobro delajo. Vse kaže, da si bodo res osvojili prehodno zastavico.

Ob 13. uri zatuli sirena in delo se zaključi. Nič kaj radi niso Colani izstopili iz kanala, v katerega so se tako globoko zarili, da so se komaj še videli iz njega. Inženirji so vse nataněno premerili in ugotovili 24,6 kub. metrov izkopa. Norma je presežena za 34%. Kaj pa če so nas Dornberčani prekosili? Zastavico so sedaj odnesli na tribuno, kjer bo čakala do 14. ure, ko ugotovijo končne rezultate in proglasijo najboljše delovne kolektive. Vsi nestrpno pričakujejo.

»Tovariši in tovarišice, graditelji Nove Gorice...« prične svoj govor predsednik ILO — Gorica, ».... kot najboljši se je danes izkazal pri delu delovni kolektiv iz Cola, ki dobi prehodno zastavico v trajno last...«

Završalo je med Colani in prevzelo jih je nepopisno veselje. Prehodna zastavica bo res šla z njimi na Col, kot so zjutraj sklenili. Dajala jim bo spodbudo, da bodo tudi pri gradnji svojega zadružnega doma tako požrtovalno delali kot so danes na gradilišču Nove Gorice.

Bližala se je nevihla, zato so se odpravljali domov. Ivan Lemut, njihov brigadir, je šel na tribuno, kjer je sprejel prehodno zastavico. Nato pa vsi na kamjon in hajd z njo na Col.

Ostala sem sredi magistrale in gledala za odhajajočim kamjonom. Kako rada bi šla z njimi in se skupno veselila doseženih uspehov. V teh štirih urah skupnega dela smo se spoznali. Vesela in ponosna sem bila na številko 5, ki sem jo imela še vedno pripeto na prsih, saj je brigada številka 5 iz Cola, ki je štela samo 14 ljudi, tekmovala na dan otvoritve gradbenih del Nove Gorice s 83 brigadami.

Cvetka.

Vas Predmeja razume pomen ljudskega posojila

Kdo ne pozna za časa borbe do tal porušene in požgane Predmeje nad Ajdovščino. Če greš danes v vas, to razdejanje vojne še prav težko opaziš, saj so skoraj že vse hiše popravljene in pod streho. Tudi zadružni dom na Predmeji že stoji in bo do V. kongresa KPJ popolnoma urejen. Ljudstvo iz Dola in Predmeje pa se s temi uspehi še ni zadovoljilo in bo v bodoče za dograditev porušenih hiš in pri gradnji Nove Gorice naredilo še nad 10.000 prostovoljnih delovnih ur.

Predmejčani tudi prav dobro razumejo vse uredbe naše zvezne vlade in jih v svoji vasi tudi 100% izvajajo. Tudi uredbo o ljudskem posojilu so na Dolu Predmeji pravilno razumeli; saj vedo, da bodo s tem pripomogli k izvedbi petletnega plana, ki nam bo zagotovil dvig splošne blaginje delovnega ljudstva.

Zato si je že takoj v začetku frontovska organizacija postavila za nalogo, da bo vpisala 40.000 din ljudskega posojila.

Ta primer Predmejčanov naj bo vzgled vsem drugim frontovskim organizacijam našega okraja, tako da bomo postavljeni plan ljudskega posojila presegli. B. R.

Brigada iz Brd pri delu na izkopu kanala

Referenti za kmetijstvo so zborovali

Pred dnevi so imeli kmetijski referenti skupno posvetovanje v Solkanu o gospodarskih vprašanjih kmetijsko neenotnega kraja, ki daje prvo najboljše sadje in zelenjavo, pa tudi vino ki je med najboljšimi v Sloveniji. Razvita je tudi živinoreja in poljedelstvo ter gozdarstvo, so pa tudi kraške goličave.

Po temeljitem obravnavanju važnih gospodarskih vprašanj so se domenili, da živinoreja, ki je predpogoj vsega kmečkega gospodarstva, dvignejo za odbiro plemenske živine in dosežejo letošnji plan s 5 % prirastka, do konca petletke pa pogozdijo vse kraške goličave in privatne gozdove. Vsak krajevni ljudski odbor bo nabral po 100 kg zdravilnih zelišč in 30 kg travnatih semen kar bo dalo skupaj nad 8 ton zdravilnih zelišč in 2·5 ton travnatih semen. Najbolj razvite grme krompirjevih nasadov bodo zaznamovali in jih po dozoritvi izkopali pred splošnim pobiranjem pridelkov ter tako zagotovili dovolj semenskega krompirja za prihodnje leto.

Koruzna polja, na katerih manjka dušičnih gnojil, bodo poapnenili.

V Brdih in na Vipavskem, kjer so dani vsi pogoji za razvoj sadjarstva in vinogradništva, bodo posvetili tema dvema panogama vso skrb. V kmetijsko šolo bodo poslali nad 80 mladincev in mladink, ki imajo veselje do kmetijstva, tako da bo lahko vsak KLO imel svojega kmetijskega strokovnjaka.

Taka posvetovanja bodo odslej vsake tri mesece po potrebi pa tudi večkrat. Tako bodo reševali težave, na katere naletijo in prav tako prenašali izkustva drug na drugega.

Vsak zaveden državljan bo vpisal ljudsko posojilo!

V našem okraju bomo do 21. julija zgradili 21 zadružnih domov

Da se v teku predkongresnega tekmovanja poživi fizično kot tudi kulturno prosvetno delo na naših gradiliščih zadružnih domov, je bila sklicana 10. t. m. konferenca vseh predsednikov in tajnikov krajevnih uprav za gradnjo zadružnih domov ter tajnikov OF odborov.

Konferenca je pokazala, da napreduje delo najbolj v tistih vaseh, kjer je pravilna povezava med upravo za gradnjo zadružnega doma, kmečko zadrugo, obnovitveno zadrugo in OF na vasi. Zgleden primer so gradilelji na Colu, ki so s prostovoljnim delom pripravili že 30 m³ peska, 40 m³ kamenja, 30 q apna, les in ostali gradbeni material ter pričeli z gradnjo. V Trnovem se je delo poživelo z boljšo organizacijo vsakodnevnega dela. Tudi Lokve pri delu ne zaostajajo in gradnja napreduje. Delo se tudi lepo razvija v Vipavi, Rihembergu in v Batujah.

Imamo pa tudi vasi, kjer delo zaostaja in se nikakor ne morejo loliti gradnje, čeprav imajo vse možnosti. V Čepovanu še danes ni sestavljena krajevna uprava za gradnjo zadružnega doma. V Dolnjem Lokovcu in v Neblem v Brdih delo ne napreduje, ker še vedno preveč poslušajo tiste sovražne elemente, ki klobasarijo o skupnih kotlih in posteljah. Ti in taki bi lahko vedeli, da se je tako mnenje z dokazi že dostikrat osmešilo na naših masovnih sestankih.

Po poročilu posameznih uprav za gradnjo zadružnih domov se je razdelilo 13,800.000 din kredita.

Ob koncu konference so bili sprejeti sledeči sklepi:

1. Sprejmemo poziv radgonskega okraja na tekmovanje in se obvežemo, da bomo v predkongresnem tekmovanju zgradili 21 zadružnih domov, na ostalih gradiliščih pa pripravili temelje.

2. Okrajna uprava za gradnjo zadružnih domov, medzadružni odbor, okrajna poslovna zveza in okrajni OF odbor se bodo med seboj tesneje povezali in nudili čim več pomoči krajevnim upravam.

3. Po vseh vaseh, kjer so gradilišča, se bodo uprave povezale z OF odborom, kmetijsko zadrugo in obnovitveno zadrugo ter s skupnimi napori reševali težave pr inabavi gradbenega materiala in drugo.

4. V desetih dneh bomo sestavili načrt materialnih potreb.

5. Izboljšali bomo organizacijo dela na gradiliščih.

6. Zainteresirali bomo vse vasi v bližni gradilišč, ki ne bodo gradile zadružnega doma, da bodo čim bolj pomagale pri gradnji zadružnih domov v sosednih vaseh.

7. Takoj bomo pričeli pripravljati kulturno prireditev, ki bo ob otvoritvi zadružnega doma.

8. Vsak zadružni dom naj dobi knjižnico in čitalnico.

9. Na vsakem gradilišču bo tedenski bralni večer.

10. Na vseh gradiliščih bo na vidnem mestu razstavljen povečan načrt zadružnega doma. Prav tako bomo pripravili grafikon dela.

11. Po časopisju bomo popularizirali najboljša gradilišča in graditelje.

12. Vodili bomo točno evidenco dela ter vedno pravočasno pošiljali 14-dnevna poročila.

13. Za zadružne domove bomo do V. kongresa Komunistične partije Jugoslavije zbrali 3,00.000 din prostovoljnih prispevkov.

14. Kljub gradnji 21 zadružnih domov bomo napravili pri gradnji Nove Gorice čim več prostovoljnih delovnih u- L. N.

Tudi na Otlici se pripravljajo

Zveza borcev NOV na Otlici je imela svoj občni zbor, kjer je bilo sprejeto večje število novih članov, tako da danes šteje zveza 53 članov. Prav gotovo pa še niso vsi vpisani.

Na občnem zboru so izpolnili upravni odbor z dvema novima članoma in izvolili odposlance za okrajno skupščino Zveze. Za V. kongres KPJ so sprejeli obveznost, da bodo naredili 2000 prostovoljnih delovnih ur pri gradnji zadružnega doma v vasi ter prispevali 3000 din.

Pohvale vreden je najstarejši član Zveze borcev 64-letni Ivan Bolčina, ki bo napravil 80 ur prostovoljnega dela. Isto obveznost je sprejel tudi tajnik krajevnega ljudskega odbora Mirko Bratina ter s tem popravil svoje mišljenje v času, ko so se postavljali temelji zadružnemu domu. Tudi žene niso zaostajale, saj se je Angela Česnik obvezala za 100 ur prostovoljnega dela.

Z občnega zbora je bila poslana resolucija Centralnemu komitetu KPJ v Beograd.

Prepričani smo, da bodo borci pritegnili k delu pri gradnji zadružnega doma tudi ostale prebivalce, tako da bo zadružni dom že v tem letu zgrajen. Vaščan.

Pogled na regulirani del potoka Korena

Odkritje spominske plošče španskemu borcu v Solkanu

V soboto, 19. junija ob 19. uri bo v Solkanu slavnostno odkritje spominske plošče španskemu borcu Maksu Valentinčiču.

Ljudstvo Solkana in okolice naj v partizanskem tednu prisostvuje tej svečanosti.

Pred 11. leti, ko so demokratične edinice republikanskih oboroženih sil skupno z Internacionalnimi brigadami potiskale izpred Madrida proti zapadu španske fašiste (frankiste, monarhiste in reksiste), italijanske in nemške nacifašiste, plačance Vatikana in vso drhal svetovnih kapitalistov-imperialistov (izkoriščevalcev delovnega človeka), je padel za svobodo zatiranih in izkoriščanih ter za nas komaj 25 let star naš Maks.

Pokojni tovariš Maks je že kot mladinec pokazal svojo predanost za delavsko stvar in vdanost Komunistični partiji. 1932. leta je bil pred posebnim sodiščem za zaščito države (jugoslovanske kraljeve hiše in takratne vladajoče kapitalistične klike) v Beogradu obsojen na štiri leta robije. Po prestani kazni v Sremski Mitrovici (univerzi Marksizma-leninizma) je bil tovariš Maks izgnan iz kraljevine Jugoslavije. Pot iz zapora ga je peljala naravnost preko Avstrije, Švice in Francije v Španijo, kjer se je delovno demokratično špansko ljudstvo borilo na življenje in smrt proti svetovnemu fašizmu, ki je že takrat zanetil požar druge svetovne vojne. Ko je tovariš Maks dovršil oficirsko šolo v Albaceto, je bil dodeljen Internacionalni brigadi „Dimitrov" (ime sedanjega predsednika bratske demokratične republike Bolgarije).

Delovno ljudstvo je s pokojnim tovarišem Maksom izgubilo mladega neustrašnenega in nadarjenega borca, učenca pokojnega Jožeta Srebrniča, najstarejšega borca Solkana.

Spominske plošče, postavljene našim padlim borcem za svobodo in neodvisnost, naj spominjajo mimoidoče in pozne rodove, da je edino z odločno borbo, trudom in žrtvami mogoča osvoboditev vseh izkoriščanih in zatiranih. VK.

Z najzapadnejše meje Češkoslovaške najzapadnejši meji Jugoslavije

Ljudska fronta in mestni odbor Cheba sta poslala poslanico prebivalstvu goriškega okraja

Mestni ljudski odbor Solkan je prejel iz Cheba, najzapadnejšega kraja v bratski Češkoslovaški republiki naslednjo spomenico:

Bratski Jugoslaviji!

Mi Čehoslovaci na najzapadnejšem kraju republike prilikom godišnjice ugovora sa bratskom Jugoslavijom dne 9. svibnja 1945 god. sječamo se toga dana, koji nas je dao u jednu slovansku rodbinu u nerazlučni grom prema našem vječnom neprijatelju. Taj znameniti akt prijateljstva ugovora bude u vječnosti kao lanac ljubavi, koji će sastavljati naše narode u blagu i sreči kao Čehoslovački tako i Jugoslovenski narod. Verujemo sa gorućim srcem u prijateljski odnošaj sa celim slovanskim narodom, koji zadrži mir u cijeloj Evropi, što je želja svakoga napredujočoga naroda.

Smrt fašizmu — slobodo narodu!

Predsjednik mestnega odbora ljudske fronte

Predsjednik mestnega ljudskega odbora

Ta spomenica iz bratske Češkoslovaške republike je prišla prav na dan, ko se je ljudstvo našega okraja v ogromnem številu udeležilo prostovoljnega dela pri polaganju temeljev visokih gradenj Nove Gorice. Spomenica je izraz velike ljubezni, ki jo gojijo med seboj slovanski narodi danes, ko stojijo trdno na braniku miru, danes, ko kujejo nov čas, čas brez izkoriščanja človeka po človeku. To nam tudi dokazuje, da so bratske vezi medsebojne pomoči trdne in v nadaljni borbi za mir neomajne.

Skladišča so še vedno skrivališča

Med tem ko naši voditelji ob sodelovanju delovnih množic pospešujejo izvajanje našega plana, se še vedno dobe primeri, ki tipično odgovarjajo naslovu. Vsekakor je v razvoju našega gospodarstva potrebna disciplina, planska evidenca in kontrola, vendar pa tega še vsi ne izvajajo, ker se ne zavedajo, da s tem zavirajo graditev naše ljudske države in socialističnega gospodarstva. V raznih podjetjih lokalnega ali republiškega značaja še vedno manjka raznih surovin, kar je često vzrok nepravočasne izvršitve planskih nalog. Se vedno v nekatere izmed naših uslužbencev ni prešla zavest, kako velikega pomena je lokalno gospodarstvo ter pravilno razdeljevanje potrebnih surovin.

Značilen primer je poslovanje in razdeljevanje materiala pri odseku za obrt in industrijo na OLO-ju Gorica, ki je smatral, da se betonski mešalnik, ki leži v skladišču okrajnega magazina, ne da izkoristiti zato, ker ni bil motor montiran na stroj že v tovarni. Stroj leži v skladišču že od 23. januarja 1948.

V istem skladišču je tudi 500 kg rafiniranega cinka, ki ga tam sploh ne potrebujejo. Nikomur pa ne pride na misel, da bi dal to in razno drugo blago, ki leži tam brez haska, že od decembra lanskega leta na razpolago Komunalnemu ministrstvu.

Ta dva primera nam dokazujeta, da v naši državi ni vzrok za počasno izvajanje plana pomanjkanje surovin, ampak slaba evidenca in neplansko razdeljevanje. Če še ugotovimo, da leži od meseca marca v skladišču 1600 kom. jedilnih vilic, med tem ko jih ljudje nujno potrebujejo, je to dokaz pomanjkanja čuta odgovornosti. Poverjenik odseka za obrt in industrijo tov. Oskar Segala, ki je sedaj po službeni potrebi premeščen, je bil večkrat opozorjen od kontrolnih organov, pa se za opozorila ni zmenil.

Taka malomarnost zasluži najstrožjo grajo, saj se s takim ravnanjem ovira izvajanje plana in izpodkopava zaupanje ljudstva v ljudsko oblast. Z razkrinkavanjem in odpravljanjem takih napravilnosti bomo mnogo pripomogli k izboljšanju in pravilnejšemu razdeljevanju blaga, hkrati pa onemogočili ostankom reakcije, da zaradi takih napak rovari proti ljudski oblasti in blati njen ugled. To je poleg drugih prav tako važna naloga vseh naših frontnih organizacij, zlasti tudi sindikatov.

Dobrovolje Lojze

Odkup zelenjave in zgodnjega krompirja se dobro razvija

Naš okraj je po svojem podnebju med tistimi, ki ima dosti zgodnje zelenjave, še več pa zgodnjega krompirja. Prav zato se kmetje v okolici Šempetra pečajo z gojenjem teh kultur. V preteklem mesecu je bilo iz teh vasi odkupljeno 50 q zgodnjega krompirja, ki je že odpremljen v industrijske centre Slovenije, 40 q pa ga še čaka v poslovni zvezi v Šempetru na prevoz. Pri odkupu so se najbolje pokazali kmetje v Vrtojbi, Renčah in Šempetru, katerim je gojenje teh rastlin glavni vir dohodkov.

V Brdih se že pridno odkupujejo breskve in hruške, katerih je bilo odkupljenih in odpeljanih že 15 q. Potrebno pa je, da kmetje bolj pazijo na sadeže pri obiranju in med vožnjo v zbirne centre. Vedeti moramo, da ima lep in zdrav sadež na trgu vedno boljšo ceno!

Pripravimo se na Teden matere in otroka!

Uspeh prostovoljneda dela v Renčah

V obratu II opekarne v Renčah je precejšnje število delavstva, ki se vsako nedeljo udeležuje prostovoljnega dela, ki služi v namen izgradnje zadružnega doma v vasi in za pomoč porušenih domov.

Tako je bilo od 18. aprila pa do 30. maja na prostovoljnem delu 30 delavcev in delavk. 145 delavcev je tako izdelalo, če izračunamo poprečje v 24 urah nad 61.800 komadov surove opeke. Žigon

Brigade odhajajo na delo

Onstran meje . . .

Spet 600 delavcev v Trstu na cesti

Na pritisk visokega števila brezposelnih ter Enotnih sindikatov so okupacijske oblasti po Uradu za delo zaposlile večje število delavcev raznih strok na nekem občinskem posestvu. V januarju so že prej strokovno usposobljeni delavci morali napraviti tečaj za vrtnarje. Sedaj pa je naenkrat prišlo obvestilo urada za delo, da bodo vsi ti delavci, okrog 600, odpuščeni in da se bo začel ponoven tečaj za usposabljanje novih vrtnarjev. Brez dvoma je tako razporejanje delovne sile zločin za naše delavstvo. S takim ravnanjem se vedno bolj razkriva težnja tamkajšnjih oblasti, da spremenijo industrijski značaj mesta, prisilijo ljudi na brezposelnost, kar ima velikokrat za posledico odselitev teh ljudi.

Civilna in vojaška policija sodelujeta pri tatvinah

V Trstu prav za prav danes ljudstvo niti ne preseneča mnogo, kadar sliši za kak nov škandal, v katerega je več ali manj zapletena tudi policija. V poslednjih dneh je pa vendarle nekoliko presenetila prebivalstvo predrznost nekaterih članov policije, ki so izkoristili svoj položaj in se pridno udeleževali kraje bakrene rude. Po policijskem poročilu, ki ga je izdal fiskovni urad, so bili ukradeni železni in bakreni predmeti v vrednosti 3 do 4 milijone lir. Poleg 9 policistov je zapletenih še 20 civilistov v to tatvino. Tako se je po tihotapstvu s tobakom in premogom v velikem obsegu, po kraji celih vagonov sladkorja, lotila policija še tatvine dragocenih rud. Povsem razumljivo je, da se na ta način policija ne more baviti toliko s svojim poslom, namreč vzdrževanjem reda in varnosti, ker je pač preveč zaposlena drugod.

Cene na goriškem trgu uničujejo naše kmete

V Gorici je na trgu v zadnjem času mnogo krompirja in sadja. Čeprav je vsakdo lahko vesel dobro založenega trga, ga presenetijo izredno nizke cene, ki dokazujejo, po kakšnih cenah mora kmet prodajati svoje pridelke. Na trgu so prodajali krompir po 23 do 25 lir kg in je cena padla tudi na 20 lir. Pole gtega se kmetje upravičeno priložujejo nad tem, ker se uvaža krompir tudi iz drugih italijanskih pokrajin, od koder ga goriški trgovci nakupujejo po 15 lir in ga potem prodajajo po 20 lir. Na ta način si goriški trgovci kopičijo visoke dobičke na račun naših okoliških kmetov.

Isto je s cenami češenj in hrušk. Cena češenj se skoro ves čas suče od 70 do 120 lir za kg, cena hrušk pa po 70 lir.

Mislimo, da ni potrebno v zvezi s tem še posebno pojasnilo. Vsak naš kmet v novi Jugoslaviji bo na podlagi teh cen s primerjavo naših lahko ugotovil, kakšen je položaj goriških kmetov v Italiji.

FIZKULTURA

FD Volga : FD Tržič nad Kranjem 0:2

V nedeljo je FD »Volga« igrala prvo kvalifikacijsko tekmo za vstop v ligo v Tržiču. Že ves teden prej se je moštvo FD »Volga« pripravljalo za to tekmo. Tekma, ki se je vršila na igrišču v Tržiču, je privabila številne gledalce, saj so v Tržiču prvič nastopali primorski nogometaši. Igra sama je bila zelo lepa in igralci disciplinirani. Kljub temu, da je bila FD »VOLGA« pretežno v premoči, je izgubila z rezultatom 0:2. Malo se jih je držala tudi smola, saj je pet dobrih strelov zadelo v prečko.

Prav v tej tekmi je pa prišlo do izraza tovarištvo, ki se goji s fizkulturo. Ljudstvo Tržiča je naše igralce sprejelo z velikim navdušenjem in so jim nudili vse, da so lahko neutrujeni odigrali tekmo. Slovesen sprejem na železniški postaji ter manifestativen začetek igre nam dokazuje, da smo se trdno povezali v borbi za plan z ljudstvom, ki je vedno gojilo simpatije do primorskega ljudstva.

Ta primer tovarištva in pravilnega pojmovanja do našega fizkulturnega gibanja naj bo vzor tudi publiki Šempetra in Solkana, ki na tekmah nimajo pravega odnosa do igralcev, ki pridejo gostovat k nam, v naš okraj.

Obvestilo

Avto-moto društvo Nova Gorica priredi v letošnjem letu tri motodirke, ki bodo v mesecu juliju in avgustu za prvenstvo Primorske.

V juliju priredijo v okviru društva teoretični in praktični tečaj za razširitev šoferskega kadra in da seznanijo z mehaniko čimvečji krog mladincev in simpatizerjev.

Društvo ima na razpolago večje število motornih koles in osebni avto za vežbe ter sprejema nove člane in simpatizerje, katerih se je prijavilo že večje število. Svoje krožke in poverjenika ima v Ajdovščini, Šempetru in Solkanu.

PRESKRBA V MESECU JUNIJU

Odsek za trgovino in preskrbo pri OLO Gorica obvešča potrošnike, da si lahko nabavijo živila na potrošniške nakaznice za mesec junij po kategorijah in obrokih kot sledi:

GARANTIRANA PRESKRBA

1. Kruh ali moka (razmerje 40 % enotne in 60 % koruzne)

TD-a . . .	800 gramov kruha ali
	600 gramov moke dnevno
TD-b . . .	700 gramov kruha ali
	525 gramov moke dnevno
SD-a . . .	450 gramov kruha ali
	335 gramov moke dnevno
TD	650 gramov kruha ali
—	485 gramov moke dnevno
SD	450 gramov kruha ali
	335 gramov moke dnevno
LD	350 gramov kruha ali
	260 gramov moke dnevno
GD	1000 gramov kruha ali
	750 gramov moke dnevno

Kruh ali moka
(razmerje 50 % enotne in 50 % koruzne)

DOJ . . .	250 gramov kruha ali
	185 gramov moke dnevno

Kruha ali moka
(razmerje 100 % koruzne)

NAV . . .	250 gramov kruha ali
	185 gramov moke dnevno
OM. 1 . . .	250 gramov kruha ali
	185 gramov moke dnevno
OM. 2 . . .	300 gramov kruha ali
	225 gramov moke dnevno

2. Koruzni zdrob:

TD-a . . .	3200 gramov mesečno
TD-b . . .	2800 gramov mesečno
SD-a . . .	2400 gramov mesečno

3. Pšenični zdrob:

DOJ . . .	1000 gramov mesečno
OM. 1 . . .	900 gramov mesečno

Opomba: Maloprodajalce in peke obveščamo, da bodo od količine enotne moke prejeli potrošniki v mesecu juniju 40 % ržene in 60 % enotne moke. Po istem razmerju naj se ravnajo peki.

4. Sladkor:

TD-a . . .	1500 gramov mesečno
TD-b . . .	1200 gramov mesečno
SD-a . . .	1100 gramov mesečno
TD	1000 gramov mesečno
SD	900 gramov mesečno
LD	800 gramov mesečno
NAV. 1 . .	600 gramov mesečno
NAV. 2 . .	
DOJ . . .	750 gramov mesečno
OM. 1 . . .	750 gramov mesečno
OM. 2 . . .	800 gramov mesečno

GD, BOL, NOS, prejmejo po obroku, navedenem na živilski nakaznici.

5. Olje:

TD-a . . .	1500 gramov mesečno
TD-b . . .	1400 gramov mesečno
SD-a . . .	1100 gramov mesečno
TD	1200 gramov mesečno
SD	1100 gramov mesečno
LD	1000 gramov mesečno
NAV. 1 . .	600 gramov mesečno
NAV. 2 . .	400 gramov mesečno
DOJ . . .	400 gramov mesečno
OM. 1 . . .	600 gramov mesečno
OM. 2 . . .	800 gramov mesečno

GD, BOL in NOS, prejmejo po obroku, navedenem na živilski nakaznici. — GD prejmejo v mesecu juniju kot maščobo 50 % olja in 50 % masti. V mesecu juniju prejmejo GD 1500 gramov slanine. Ker znaša predpisani obrok slanine 2400 gramov, bodo prejeli GD namesto polnega obroka slanine 2000 gramov svežega mesa (500 gramov tedensko) na odrezek Gd 152, 156, 158 in 160.

6. Kava:

TD-a . . .	200 gramov mesečno
TD-b . . .	150 gramov mesečno
SD-a . . .	100 gramov mesečno
TD	150 gramov mesečno
SD	100 gramov mesečno

LD prejmejo 100 gramov kave v prahu »Unrra«.

7. Kakavovi proizvodi:

DOJ . . .	100 gramov mesečno
OM. 1 . . .	200 gramov mesečno
OM. 2 . . .	300 gramov mesečno

8. PK nakaznice:

Obroki hrane na pasivne nakaznice so enaki kot v mesecu maju, in sicer: 9 kg koruzne moke, 600 gramov olja in 250 gramov sladkorja.

9. Meso:

TD-a . . .	1200 gramov tedensko
TD-b . . .	1000 gramov tedensko
SD-a . . .	700 gramov tedensko
TD	500 gramov tedensko
SD	400 gramov tedensko
LD	300 gramov tedensko

Zgoraj navedene obroke bodo dobili vsi potrošniki v območju okraja.

V centrih: Solkan, Kromberg, Ajdovščina, Anhovo, Miren, Šempeter bodo prejeli potrošniki meso tudi na ostale živilske nakaznice, in sicer:

NAV. 1 . .	200 gramov tedensko
NAV. 2 . .	150 gramov tedensko
OM. 1 . . .	150 gramov tedensko
OM. 2 . . .	200 gramov tedensko
DOJ . . .	100 gramov tedensko

BOL IN NOS prejmejo meso po obroku, navedenem na živilski nakaznici.

DOPOLNILNA PRESKRBA

10. Jajca:

V mesecu juniju prejmejo: TD-a, TD-b, SD-a, TD in SD v centrih Ajdovščina, Anhovo, Kromberg, Kanal, Miren, Solkan, Šempeter in Vrtojba po tri komade jajc na dodatne bone (izdane v aprilu), in sicer:

TD-a . . .	po 3 kom. na odrezek 212
TD-b . . .	po 3 kom. na odrezek 312
SD-a . . .	po 3 kom. na odrezek 412
TD	po 3 kom. na odrezek 512
SD	po 3 kom. na odrezek 612

11. Fižol:

Potrošniki prejmejo na živilske nakaznice, izdane v juniju, fižol, in sicer:

TD-a . . .	2 kg na odrezek 161 junij
GD	2 kg na odrezek 151 junij
TD-b . . .	1 kg na odrezek 171 junij
SD-a . . .	1 kg na odrezek 211 junij
TD	1 kg na odrezek 151 junij
SD	½ kg na odrezek 201 junij
OM. 2 . . .	1 kg na odrezek 112 junij

12. Srajce:

Moške srajce se bodo delile na dodatne bone (izdane v aprilu) brez odvzema točk, in sicer:

TD-a	januar po 1 srajco na odrezek 114
TD-a	januar po 1 srajco na odrezek 214
TD-b	januar po 1 srajco na odrezek 314
SD-a	januar po 1 srajco na odrezek 414
TD	januar po 1 srajco na odrezek 514
SD	januar po 1 srajco na odrezek 614

Pripombe: Na dodatne bone SD prejmejo srajce samo moški. Gozdni delavci niso upravičeni do nabave srajc iz tega kontingenta, ker so dobili kontingent posebej.

Maloprodajalcem, pekom, mesarjem in gostilničarjem naročamo, da morajo imeti na vidnem prostoru razobešeni cenik, odnosno obroke hrane, da bodo potrošniki seznanjeni s ceno in količino blaga, ki jim pripada po predpisanem obroku. Trgovinska inšpekcija bo v bodoče kontrolirala izvajanje zgoraj navedene naloge.

DOPISI

Posnemanja vredno!

Kmet Trebušon iz Ozeljana ima vzorno urejeno svoje gospodarstvo. Nikakor pa se ne zadovoljuje z že doseženimi uspehi, ki jih ima pri svojem delu. Prav v zadnjem času je naredil na svoji njivi poizkus, ki je dal najboljše rezultate. Na njivi, kjer ima koruzo, je dodal zemlji apnenca. Stebla so prav zato krepkejša in za 25 cm višja od onih, ki so pognojena samo s hlevskim gnojem. Ta poizkus bo prav gotovo našel odziv tudi pri drugih kmetih, ki stremijo za čim višjim hektarskim donosom.

Nad Ajdovščino so pred kratkim odkrili peščeno jamo, katera vsebuje bogate plasti kot moka drobnega peska, ki vsebuje do 90 % apnenca. Kmetje iz okolice se prav pridno poslužujejo tega naravnega gnojila, ki pomaga razkrajati fosfor v zemlji in pospešuje rast raznih njivskih kultur.

Dramatska skupina učiteljiščnikov iz Tolmina je gostovala v Šempetru

Preteklo soboto so nas obiskali učiteljiščniki iz Tolmina ter predvajali pred nabito polno dvorano Renčeve »Volkodlake«. Dejanje se vrši na Spodnjem Štajerskem za časa okupacije. Ponovno preživljamo vse grozote tujih in domačih zločincev ter obujamo spomine na odporu, ki ga je dalo vse slovensko ljudstvo za svojo svobodo. Od igralcev se je posebno izkazala tovarišica v vlogi Mete, ki je bila prav gotovo za sojo igro nad povprečnostjo diletantov. Odličen je bil tudi stari Marlin. Vsi ostali so poskrbeli, da je igra potekala gladko in v popolno zadovoljstvo občinstva, ki je nagradilo požrtvovalne učiteljiščnike z viharnim aplavzom.

Podobnih prireditev bi si še večkrat želeli. K. B.

Nova avtobusna proga

Večkrat so prebivalci Rafuta in Šempetra izrazili željo, naj bi se vzpostavila avtobusna zveza s Solkanom. V torek je DAPPS tej želji ustregel ter dal na razpolago avtobus, ki vozi iz Mirna v Solkan. Avtobus vozi trikrat dnevno v obeh smereh.

Popravek

V članku »Naš okraj v predkongresnem tekmovanju« se je vrinila pomota. Vas Kostanjevica za časa borbe ni bila do tal porušena in požgana, pač pa je to bila Vojščica na Krasu.

Prekific

Bužinel Emil (Martina), rojen 13. III. 1905 v Medani (Brda), bivajoč v Vipolžah štev. 52, proglaša za neveljavno svojo začano osebno izkaznico, ki jo je izgubil dne 5. junija 1948.

Uredništvo in uprava: Solkan ul. IX. Korpusa 186, telefon št. 1 in 7. Urejuje uredniški odbor. Tiska tiskarna Slov. poročevalca v Ljubljani. Izhaja vsako drugo